

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 30/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ilman virallista henkilötodistusta olevien terveydenhuollosta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Emma Karin /vihr. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 30/2015 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta Suomessa oleskelevien, ilman virallista henkilötodistusta olevien henkilöiden oikeus välttämättömiin terveyspalveluihin turvataan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perustuslain 19 §:n 1 momentti turvaa kaikille Suomen lainkäyttöpiirissä oleville henkilöille kansalaisuudesta riippumatta oikeuden välttämättömään huolenpitoon. Käytännössä terveyspalvelujen osalta välttämättömällä huolenpidolla tarkoitetaan vain kiireellistä hoitoa. Terveyspalveluiden mukaan kaikille ihmisille on turvattava kiireellinen sairaanhoito kansalaisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta. Toisaalta yleisvaarallisten tarttuvien tautien (kuten tuberkuloosin) hoitoa annetaan tartuntatautilain nojalla myös henkilöille, joilla ei muulla perusteella ole oikeutta terveyspalveluihin Suomessa.

Pääministeri Alexander Stubbin hallitus antoi eduskunnalle hallituksen esityksen laiksi kunnan velvollisuudesta järjestää eräitä terveydenhuollon palveluja eräille ulkomaalaisille ja laiksi rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (HE 343/2014 vp). Esitys raukesi eduskunnassa keväällä 2015. Eduskuntakäsittelyn aikana perustuslakivaliokunta totesi, että esitys turvaisi nykyistä paremmin lain soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden oikeuden perustuslain tarkoittamaan välttämättömään huolenpitoon. Esitys olisi merkinnyt uutta lakisäätöä tehtävää kunnille ja edellyttänyt lisämäärärahoja valtion talousarvioon.

Suomessa sosiaali- ja terveyspalvelujen saaminen perustuu asumiseen ja kunnan velvollisuuteen järjestää palvelut asukkailleen. EU- tai ETA-valtioissa tai Sveitsissä vakuutetulla henkilöllä on oikeus hakeutua hoitoon toiseen jäsenmaahan. Suomi on tehnyt kahdenvälisiä sairaanhoito- tai sosiaaliturvasopimuksia joidenkin kolmansien maiden kanssa, joiden mukaan kolmansien maiden kansalaiset voivat saada sosiaali- ja terveyspalveluja Suomessa.

Kunnat voivat omalla päätöksellään järjestää lakisäätöisiä palveluja kattavammat palvelut. Suurin osa paperittomista henkilöistä oleskelee Helsingissä. Helsingin kaupunki on päättänyt tarjota alle 18-vuotiaille lapsille sekä raskaana oleville kaikki julkisen terveydenhuollon palvelut samalla tavoin kuin helsinkiläisille. Helsingissä toimii myös paperittomien klinikka Global Clinic, jonka toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön ja lahjoitusvaroihin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 30/2015 vp

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelmassa painotetaan julkisen talouden tasapainottamista. Hallitus vahvistaa julkisen talouden kestävyyttä toteuttamalla rakenteellisia uudistuksia, kuten eläkeuudistus ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Lisäksi hallitus vähentää kuntien kustannuksia 1 miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä ja pidättäytymällä antamasta kunnille uusia tehtäviä tai velvoitteita. Hallitusohjelmaan ei ole kirjattu toimenpiteitä ilman virallista henkilötodistusta Suomessa oleskelevien henkilöiden terveystalvelujen järjestämisen osalta.

Helsingissä 1.7.2015

Perhe- ja perustalveluministeri Juha Rehula